

NIE WIEM, O CZYM JEST JUTRO

Scenariusz warsztatów do spektaklu
Noce i dnie. Tom VI: Nie wiem, o czym jest jutro w reż. Seba Majewskiego

Głód statusu, jak wszystkie apetyty, ma swoje zastosowanie: popycha nas do pełnego wykorzystania talentów, zachęca do perfekcji, powstrzymuje od niebezpiecznych dziwactw i cementuje społeczność wokół wspólnego systemu wartości. Jednak, jak w przypadku wszystkich apetytów, brak umiaru i tu może prowadzić do śmierci. Alain de Botton

Alain de Botton w książce *Lęk o status* zestawia ze sobą pojęcia lęku i statusu oraz sprawdza, co dzieje się z człowiekiem w sytuacji lęku: lęku przed postrzeganiem nas przez innych, kiedy lęk nas hamuje, kiedy nas popycha do działania. Czy lęk w ogóle może mieć jakieś pozytywne aspekty? Co mówi nam dziś tekst Marii Dąbrowskiej w kontekście lęków, które towarzyszą bohaterom? Warsztaty będą okazją do refleksji po spektaklu *Noce i dnie. Tom VI: Nie wiem o czym jest jutro* w reżyserii Seba Majewskiego. W jaki sposób reżyser łączy bohaterów z powieści, należącej do klasyki polskiej literatury, z nami? W jaki sposób, przyglądając się Barbarze i Bogumiłowi, możemy dostrzec samych siebie?

STADO (10 min)

Ustawcie w równych odległościach krzesła w kole (tyle krzeseł, ilu jest uczestników). Na krzesłach ułóżcie kartki z napisami WILK STADNY, WILK STEPOWY (SAMOTNIK) i BASIOR (WILK PRZYWÓDCA). Usiądź w miejscu, które twoim zdaniem najlepiej oddaje to, jak czujesz się w klasie. Który z wilków jest najbliższy temu, jak czujesz się w grupie? Wyjdźcie z koła. Trzy chętne osoby będą kolejno wprowadzać i sadzać na krzesłach osoby według tego, jak one widzą daną osobę w grupie. Kto powinien siedzieć przy określeniu WILK STADNY, a kto przy PRZYWÓDCA? Po ćwiczeniu podzielcie się refleksją na temat tego, czego przed chwilą doświadczyliście. Jak siebie postrzegamy? Jak postrzegają nas inni? Jak czuliście się na miejscach, na których zostaliście posadzeni?

Ćwiczenie ma charakter rozgrzewki. Ma zwrócić uwagę na to, jak widzimy siebie w grupie, a jak widzą nas inni. Jakie cechy wpływają na to, jak postrzegamy innych?

KIEDY

po obejrzeniu spektaklu,
najlepiej w ciągu tygodnia

DLA KOGO

dla III klasy gimnazjum
i szkół ponadgimnazjalnych

CZAS

1,5 godziny

GDZIE

w sali, gdzie jest trochę
wolnej przestrzeni
do zajęć ruchowych
(można odsunąć ławki)

POTRZEBA

flamastry, długopisy,
kolorowe karteczki
samoprzylepne, wąskie
paski papieru, kartki A4

TEATR IM. WOJCIECHA
BOGUSŁAWSKIEGO
W KALISZU
teatr.kalisz.pl
facebook.com/
TeatrBoguslawskiego

KIM JESTEM? (20 min)

Usiądźcie w 4–5 osobowych grupach. Do dyspozycji macie paski papieru i markery. Każda z grup losuje jednego bohatera spektaklu. Nie zdradzajcie pozostałym uczestnikom, którego bohatera wylosowaliście /BARBARA NIECHCIC, BOGUMIŁ NIECHCIC, AGNIESZKA NIECHCICÓWNA, MARCIN ŚNIA-DOWSKI, WUJ KLEMENS, MICHASIA OSTRZEŃSKA, TERESA KOCIEŁŁ/. Zastanówcie się przez chwilę, czy rozpoznajecie, którzy to bohaterowie, porozmawiajcie w grupach o tym, co Was zaskoczyło czy zaintrygowało w danym bohaterze. Każda z grup dostaje taki sam zestaw kilku pytań, zapisanych na kartce. Porozmawiajcie przez chwilę w grupach i zapiszcie odpowiedzi na białych paskach papieru. Pofantazjujcie na temat postaci, nie szukajcie zachowań bohaterów *stricto* ze spektaklu, możecie stawiać ich w sytuacjach Wam bliskich, codziennych. Zapiszcie odpowiedzi, które według Was opisują prawdopodobne zachowania danego bohatera. Paski ułóżcie na podłodze, nie zdradzając jednak, która to postać. Następnie zamieńcie się grupami. Spróbujcie odgadnąć, którą z tych postaci mogłyby opisywać takie odpowiedzi na zadane pytania.

Pytania dla każdej z grup:

1. Co Waszym zdaniem go/ją uspokaja?
2. Co Waszym zdaniem go/ją irytuje?
3. Czego Waszym zdaniem nie lubi?
4. Jak Waszym zdaniem lubi spędzać wolny czas?
5. Jakie rzeczy nosi przy sobie (np. w torbie czy plecaku)?
6. Jakiej muzyki Waszym zdaniem słucha?
7. Czego może się bać?

Porozmawiajcie przez chwilę o Waszych skojarzeniach. Dlaczego wybraliście takie odpowiedzi?

INSTALACJE (25 min)

Każdy z Was dostaje 10 kolorowych samoprzylepnych karteczek. Napiszcie na każdej z nich jedno słowo, które oddaje to, czego ludzie się boją – możecie odwołać się do własnych skojarzeń, albo pisać bardziej ogólnie. Mogą to być różne słowa, takie jak SAMOTNOŚĆ czy BÓL, albo DENTYSTA, WYSOKOŚĆ czy LOT SAMOLOTEM. To od Was zależy, jakie słowa wybierze. Rozłóżcie kartki na podłodze. Następnie spróbujcie pogrupować kartki, poszukać wspólnych haseł, albo jakichś podobieństw. Może można pogrupować lęki tematycznie? W ten sposób powstanie Wasza mapa. Teraz dobierzcie się w grupy 4–5 osobowe, najlepiej różne od poprzednich. W grupach wybierzcie jedno hasło–lęk, z którym teraz chcielibyście popracować, albo który z jakiegoś powodu wydał Wam się interesujący. Nie zdradzajcie pozostałym grupom, jakie hasło wybraliście. W grupach ułóżcie z krzeseł instalację–rzeźbę, która będzie Waszym zdaniem oddawała istotę lęku. Przed każdą rzeźbą zostawcie kartkę papieru i długopis. Kiedy skończycie, przejdźcie się po sali i obejrzyjcie pozostałe rzeźby. Na kartkach zapiszcie tytuły, które Waszym zdaniem pasują do instalacji. Wróćcie do swoich grup, przeczytajcie tytuły instalacji i wybierzcie jeden, który Waszym zdaniem jest najbardziej trafny. Porozmawiajcie o tym, co się zdarzyło. Podzielcie się tytułem waszej instalacji i hasłem, które wybraliście na początku.

PEDAGOG TEATRU OLA RAJSKA

Magister psychologii, arteterapeutka Polskiego Instytutu Ericksonowskiego, wykładowczyni Społecznej Akademii Nauk w Łodzi. Współautorka i koordynatorka projektów „Lata w teatrze” w Bralinie i Białym Zdroju. Współpracowała z Teatrem Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana w Będzinie i Teatrem Brama w Goleniowie, pracując przy programach edukacyjnych. Współpracuje, jako tutor w projekcie „Teatroteka Szkolna”, z Instytutem Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego w Warszawie. Obecnie opracowuje program edukacyjny dla Teatru im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu.

TEATR IM. WOJCIECHA
BOGUSŁAWSKIEGO
W KALISZU
teatr.kalisz.pl
facebook.com/
TeatrBoguslawskiego

STOLIKI (20 min)

Ustawcie w różnych punktach sali 4 ławki otoczone krzesłkami – stanowiska do dyskusji. Ważne, żeby łącznie było tyle krzesel, ilu jest uczniów. Każdy stolik dostaje w przydziale jedno pytanie. Przed Wami 4 rundy rozmów stolikowych. Zaproś 4 osoby do pełnienia roli moderatora stolika. Każdy moderator siada przy swoim stoliku z pytaniami do dyskusji. Jego zadaniem jest dbanie o przebieg i kulturę dyskusji oraz zapisywanie ważnych myśli, które padły w toku rozmowy i relacjonowanie przebiegu poprzedniej rozmowy kolejnej grupie, która pojawi się przy stoliku w następnej rundzie.

Kilka przydatnych zwrotów dla moderatora: Czy mógłbyś to uzasadnić? Dlaczego tak Ci się wydaje? Czy możesz to rozwinąć? Co przez to rozumiesz? Reszta uczniów wybiera miejsce przy konkretnym stoliku – nie wolno zmieniać układu krzesel, więc jeśli gdzieś wszystkie krzesła są zajęte, trzeba poszukać wolnego. Każdy powinien zająć miejsce na początku pierwszej rundy. Jedna runda rozmów trwa 4 minuty. Są 4 rundy, co oznacza, że każdy przejdzie przez wszystkie pytania. Pilnuj czasu. Po upływie 4 minut każdy uczeń zmienia miejsce i wybiera nowy stolik, najlepiej taki, przy którym siedzą w większości te osoby, z którymi przed chwilą nie rozmawiał. Pytania stolikowe:

1. Czy lęk może nas motywować? Dlaczego tak? Dlaczego nie? Może przychodzą Wam do głowy jakieś konkretne sytuacje?
2. Czy ważne jest dla nas to, jak jesteśmy postrzegani przez innych? Czy kreujemy się na kogoś innego? W jakich sytuacjach? Dlaczego Waszym zdaniem to robimy?
3. Czy lęk może działać hamująco? Czy to dobrze, czy źle? Czy przychodzą Wam do głowy konkretne sytuacje?
4. Z czego biorą się Waszym zdaniem lęki? Czy da się z nimi żyć? Czy można je polubić?

Na koniec moderatorzy mogą przedstawić wnioski, które zapisali na kartkach.

NIE WIEM, O CZYM JEST JUTRO (15 min)

Wróćmy do spektaklu i bohaterów. Porozmawiajmy jeszcze raz o bohaterach spektaklu. Czy któryś z nich wydał Wam się szczególnie bliski? *Nie wiem, o czym jest jutro* – jak rozumiecie ten tytuł? Może przychodzi Wam do głowy jakiś alternatywny tytuł do spektaklu?

Na koniec podzielcie się jednym zdaniem refleksji na temat tego, co się dla Was wydarzyło na dzisiejszym warsztacie.

TEATR IM. WOJCIECHA
BOGUSŁAWSKIEGO
W KALISZU
teatr.kalisz.pl
facebook.com/
TeatrBoguslawskiego